

WRZESIEŃ - PAŹDZIERNIK 2019

160. ROCZNICA BEATYFIKACJI JANA SARKANDRA

85. ROCZNICA POŚWIĘCENIA KAPLICY SARKANDROWSKIEJ

Wszczęcie procesu beatyfikacyjnego przez ołomunieckiego biskupa Wolfganga Hannibala kardynała Schrattenbacha w 1715 roku przyniosło nowe zainteresowanie Męczennikiem i rozwój kultu. Wstępny proces informacyjny potwierdził około 1200 cudownych wysłuchań za wstawiennictwem Sarkandra i rozliczne przejawy czci.

W 1683 r. odwiedził jego grób król Jan Sobieski, w 1745 r. polska królowa, a w 1748 r. cesarzowa Maria Teresa. Kiedy jednak w 1758 r. zmarli obaj zwolennicy Sarkandrowej beatyfikacji – papież Benedykt XIV i kardynał Troyer, postępowanie zostało przerwane. W czasach wojen śląskich, zwłaszcza wojny 7-letniej (1756 – 1763), gdy Ołomuniec był oblegany przez wojska pruskie, nie było czasu myśleć o tych sprawach, a po wojnie akta zapieczętowano i leżały w archiwum prawie 60 lat.

Proces beatyfikacyjny wznowiono dopiero dzięki cesarzowi Franciszkowi I w 1827 roku. Tym razem sprawa nie poszła w zapomnienie, ale została zakończona beatyfikacyjnym breve papieża Piusa IX z 11 września 1859 r. (na zdj. obok) Pozwolono nazywać Jana Sarkandra błogosławionym, dozwolono jego publiczną cześć i pozwolono odprawiać co roku odpust i Mszę św. w Rzymie w kościele Panny Maryi de Anima oraz w całej diecezji ołomunieckiej w dniu 17 marca.

Uroczystość wyniesienia na ołtarze odbyła się w Rzymie 6 maja 1860 r. w bazylice św. Piotra. Ponieważ data Sarkandrowskiej pamiątki przypadała zawsze w czas postu, przy zmianach kalendarza kościelnego po II Soborze Watykańskim został jego odpust przełożony na 6 maja.

23 kwietnia 1932 r. papież Pius XI rozszerzył kult Jana Sarkandra na wszystkie polskie diecezje.

Poniżej wypisy z lokalnej gazety katolickiej „Gwiazdki Cieszyńskiej” (wychodziła w latach 1852 – 1939), dotyczące przygotowań do uroczystości beatyfikacyjnych na Morawach i na Śląsku Cieszyńskim.

Gwiazdka Cieszyńska 1860 r., s. 111:

Według narządzenia Ojca Św. będzie coroczna pamiątka Bł. Jana Sarkandra w diecezji ołomunieckiej zawsze dnia 17 marca obchodzoną, co już w przyszłym roku 1861 nastąpi. Tego roku jednak uroczystość ta wyjątkowo na dzień 6 maja została ustanowioną. – Tu powtarzamy jeszcze (dla poprawienia wiadomości niektórych dzienników), że Bł. Jan Sarkander był naszym krajanem rodem ze Skoczowa.

GC nr 21 z 2 VI 1860, s. 167.

Beatyfikacja Jana Sarkandra, naszego rodaka, urodzonego w Skoczowie 1576 a umęczonego w Ołomuńcu 1620 odbyła się w Rzymie w bazylice św. Piotra dnia 6 maja roku bieżącego bardzo uroczyście. Cały Watykan oświecony był przy tym majestatycznie.

GC nr 32 z 11 VIII 1860, s. 254-255.

Wiedeński przemysłowiec p. Fr. Danninger wykończył dla kościoła parafialnego w Holeszowie na Morawie sarkofag, w którym mają być ziemskie pozostałości bł. Jana Sarkandra złożone. – Sarkofag ten zasługuje i jako dzieło sztuki, aby być wspomnianym. Składa się ze szkła i gładzonych deseczek srebrnych; jest wyrobiony w stylu 17. wieku, czterej aniołowie w czterech węglach dźwigają całą trumnę, na wieku zaś wznosi się postać bł. Jana Sarkandra pod św. Krzyżem klęcząca. Na przedzie sarkofagu tego jest napis: *Beatus Joannes Sarcander*

Parochus Holleschoviensis; na tylnej stronie: *Natus in Silesia 20 Dec. 1576. Mortuus Olomucii 17 Martii 1620*. Wszystkie podobizny i herby na nim są ze srebra pozłacanego, a całe dzieło bardzo misternie wykonane.

GC nr 33 z 18 VIII 1860, s. 262.

Uroczystość bł. Jana Sarkandra, mająca się obchodzić w Ołomuńcu, ustanowiona jest na dzień 23 września. Ku tej uroczystości mają przybyć: najw. nuncjusz papieski, biskupi: berneński, wrocławski, budziejowski, ś. hipolicki, st. gradecki i około 200 innych znakomitszych duchownych gości. Kazania będą mieli sami biskupi, trzy w morawskim języku i trzy w niemieckim.

GC nr 39 z 29 IX 1860, s. 311.

Ku uroczystości błog. Jana Sarkandra, odprawianej w zeszłą niedzielę w Ołomuńcu, zgromadziło się do 50 000 ludu. Wieczór było miasto wspaniale oświetlone.

GC nr 40 z 7 X 1860, s. 333.

Ze Skoczowa. Na przyszłą niedzielę d. 14 października będzie u nas obchodzona uroczystość kościelna na cześć błog. Męczennika Jana Sarkandra, jako w miejscu jego urodzenia. Posyłam wam zatem program tej uroczystości.

W sobotę 13-go o g. 5-tej po południu odbędą się uroczyste nieszpory, potem od g. 6 – 7 będzie uroczyste dzwonienie.

W niedzielę o 7 rano msza św. z kazaniem, o dziewiątej druga msza święta; o wpół do dziesiątej pójdzie procesja do kościoła szpitalnego po relikwie, które do farnego kościoła przyniesione będą, poczem będzie jedno kazanie w kościele, drugie na cmentarzu, następnie zaś odbędzie się suma z asystencją. Po sumie będą dawane relikwie do całowania wiernym. To ze strony kościoła - a ponieważ szanowne obywatelstwo chce do uroczystości się dołożyć, więc podczas bicia w dzwony będzie całe miasto oświecone, a przy statule świętego na rynku będzie śpiewana pieśń św. Ambrożego „Wielki Boże ect.”, a na górze przy kaplicy będą spalone sztuczne ognie. – Spodziewamy się bardzo wielu obcych księży i pielgrzymów i dlatego jeśli będzie służyć pogoda, to uroczystość będzie wspaniała. Statua Błogosławionego i dom, w którym się urodził, także w głównym rynku, będą odpowiednio przyozdobione.

Dzisiejszej nocy spadł pierwszy śnieg u nas, a to po ulewnym deszczu wieczornym. Na górach już był śnieg od kilku dni i zimno panowało przenikliwe.

GC nr 41 z 19 X 1860, s. 336.

Uroczystość rodaka naszego męczennika Jana Sarkandra, była u nas w niedzielę dnia 14 bm. w tutejszym kościele parafialnym w obecności przeszło 30 księży z okolicy, między tymi Przewielebnego Jeneralnego Wikariusza z Cieszyna i przy zebraniu mnóstwa ludu solennie obchodzona. Już w sobotę przybyły niektóre procesje z odleglejszych parafii, z najbliższych zaś miejsc dopiero w niedzielę rano, zgola wszystkie pod przewodnictwem swoich pasterzy duchownych. Urządzona w sobotę wieczór iluminacja miasta udała się wspaniale. Również statua Błogosławionego na rynku w kaplicę zamieniona, a zielenią i wieńcami przystrojona, była rzęsiście oświetlona; ratusz i dom urodzenia Błogosławionego były zaś transparentami i chorągwiami ozdobione. Mała, wcale niepozorna piwnica, w której się Jan Sarkander urodził, była także świetnie zielenią przyozdobiona i oświetlona, a przez cały czas ciągle zwiedzającymi

napelniona. – Najpiękniejsza pogoda sprzyjała tej uroczystości, a zapewne byłoby przyszło wiele pielgrzymów i z dalszych okolic, gdyby w poprzedzające dni śłota i niespodziane spadnienie śniega nie były przeszkodziły. Na zakończenie uroczystości, pamiętnej dla każdego skoczowskiego katolika, odegrała muzyka kościelna w niedzielę wieczór przed statua Błogosławionego kilka kawałków kościelnych.

W roku poprzedzającym – roku ogłoszenia breve beatyfikacyjnego – w trzech kolejnych numerach kwietniowych 1859 r. (nr 14, 15 i 16) „Gwiazdki Cieszyńskiej” ukazał się artykuł: CZCIGODNY JAN SARKANDER.